

TSEKIN EU-PUHEENJOHTAJUUSKAUSI 1.7.-31.12.2022

Puheenjohtajamaan prioriteetit heijastelevat yleistä tilannetta olemalla turvallisuuspainotteiset: maahanmuutto ja Ukrainan elpyminen, energiaturvallisuus, puolustus ja kyberturvallisuus, talouden strateginen resilienssi ja demokraattisten instituutioiden resilienssi.

Korona ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa veivät huomion kriisinhoitoon ja työn etäkokouksiin, Tsekiä edeltänyttä Ranskan kautta sävytti lisäksi EU:n tulevaisuuskeskustelu ja presidentinvaalit lukemattomine erikoiskokouksineen ja -aikatauluineen. Työ on ollut pitkään tavanomaisuudesta poikkeavaa. Palataan normaaleihin vuosirutiineihin, kriisejä unohtamatta.

Ollaan komission kauden puolivälissä merkiten vaikuttamisessa pienin askelin jo seuraavan viisivuotiskauden pohjustusta. Komissio aloittaa rahoitusohjelmien (2021-2027) väliarvioinnit sekä edellisen ohjelmakauden (2014-2020) loppuarvioinnit. Ohjelma-arvioinnit tarjoavat jäsenmaille mahdollisuuden vaikuttaa nykyisen ohjelmakauden viimeisten vuosien työohjelmiin sekä viitoittavat uuden ohjelmakauden valmistelua. Edellisissä rahoituskehysneuvotteluissa Suomi edisti kilpailukyvyyn edistämistä ja saattoi olla tyytyväinen toimialan rahoitusohjelmien kasvuun.

KOULUTUS

Tsekin prioriteetit:

1. **Digitaalinen sivistys:** laaditaan puheenjohtajan päätelmät, joissa otetaan uusi näkökulma digitalisaatioon ja keskitytään erityisesti digitaaliseen ympäristöön, medialukutaitoon, kriittiseen ajatteluun ja mielenterveyteen. Suomi korostaa digitaalista sivistystä yksilön ja yhteiskunnan henkisenä pääomana.
2. **Tie koulumenestykseen:** osana eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamista laaditaan suositukset. Tarkoituksena on tukea kaikkien eurooppalaisten nuorten oppimistulosten parantamista auttamalla oppilaita saavuttamaan perustaso perustaidoissa, vähentämällä koulunkäynnin varhaista keskeyttämistä ja kannustamalla oppilaita suorittamaan keskiasteen koulutus. Erityinen painopiste aloitteessa ovat riskiryhmät.

Muina ajankohtaisina asioina syksyllä julkaistaan asiantuntijaraportti **koulutusinvestoinneista** teemoinaan julkiset menot, varhaiskasvatus, sosioekonomisen taustaan vaikutus toimintapolitiikkaan, korkea-asteen koulutus ja siirtyminen työmarkkinoille sekä ammatillinen koulutus ja aikuiskoulutus; koulutusneuvostossa käydään keskustelu komission marraskuussa 2022 julkaisemasta **eurooppalaisen koulutusalueen etenemisraportista**; vuosittaisen Education Summitin teemoina ovat mm. digitaidot, kestävä kehitys, yliopistostrategia, koulutusinvestoinnit sekä koulutusalueen etenemisraportti ja koulutuksen ajankohtaiset kehittämisteemat vuonna 2022.

TUTKIMUS

Jatketaan uudistuneen eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) toimeenpanoa. Puheenjohtajakauden erityiset painopisteet tutkimussektorilla ovat **EU:n innovaatiostrategia, tutkimusinfrastruktuurit ja rahoitusohjelmien väliset synergiat**. Tutkimusinfrastruktuureja koskien on tarkoitus julkaista Brnon julistus, jossa peräänkuulutetaan integroidun ja yhteentoimivan tutkimusinfrastruktuurien globaalin ekosysteemin kehittämistä niin tieteellisiin kuin suuriin yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaamiseksi. EU:n innovaatiostrategiasta ja tutkimusinfrastruktuureista on tarkoitus hyväksyä neuvoston päätelmät. Rahoitusohjelmien synergioista ja niiden paremmasta hyödyntämisestä oli politiikkakeskustelun aiheena heinäkuun epävirallisessa kilpailukykyneuvoston kokouksessa. Lisäksi komissio antoi elokuussa ehdotuksen neuvoston **suositukseksi tutkimustiedon ja**

osaamisen hyödyntämisestä, joka tullaan hyväksymään neuvostossa joko tämän vuoden lopulla tai ensi vuoden aikana.

KULTTUURI- JA AV-ASIAT SEKÄ TEKIJÄNOIKEUDET

Kulttuurialan tärkein asia on **neuvoston kulttuurin alan työohjelman** uusiminen. Nykyinen työohjelma neuvoteltiin Itävallan pj-kaudella ja se kattaa vuodet 2019-2022. Uusi työohjelma on tarkoitus hyväksyä neuvoston päätöslauselmana. Suomi pitää tärkeänä, että nyt luodaan EU:n strateginen viitekehys kulttuurin toimialalle muiden EYCS-neuvoston toimialojen tapaan eli käytännössä yhdistetään mahdollisimman pitkälle toistaiseksi erilliset komission ja neuvoston strategiat. Pj-valtion lähtökohta otsikolla

Council Resolution on the EU work plan for culture 2023-2026 on Suomen näkökulmasta oikea. Uuden työohjelman lähtökohtina ovat dramaattiset muutokset toimintaympäristössä: Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainassa, pandemian vaikutukset toimialalle sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän vauhdittaminen.

AV-asioissa **median vapautta koskeva lainsäädäntöaloite** tulee olemaan pääasiallinen prioriteetti. Komission syyskuun alkupuolella julkistettavalla lainsäädännöllä on tarkoitus vahvistaa eurooppalaisen median vapautta, joka on demokratian keskeinen tukipilari. Ehdotuksen taustalla on tavoite lisätä median moninaisuutta ja vapautta sekä median omistussuhteisiin liittyvää avoimuutta.

Tekijänoikeusalalla huomio keskittyy pitkälti **teollisoikeuksiin**, jotka ovat kansallisesti TEM:n vastuulla. Päällimmäisenä yhteisen näkemyksen saavuttaminen komission käsitöiden ja teollisuustuotteiden maantieteellisiä merkintöjä koskevaan direktiiviehdotukseen sekä mallioikeussuojan uudistamiseen. Kumpikin on relevantti perinteisten kulttuuri-ilmausten suojan kannalta, joka osaltaan OKM:n toimivallassa.

NUORISO

Tsekki jatkaa Euroopan **nuorisostrategian** (2019-2027) toimeenpanoa keskittyen sosiaaliseen koheesioon (nuorisotavoite #3 ”Osallistavat yhteiskunnat”) sekä sektorirajat ylittävään yhteistyöhön. Neuvoston päätelmien aiheena on sukupolvien välisen vuoropuhelun edistäminen sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseksi.

Kauden aikana päätetään Euroopan **nuorison teemavuoden** 2022 mahdollisesta jatkosta. Teemavuoden toteutuksessa Suomen tavoitteena on, että vuosi palvelee nuorten ja nuorisotalan toipumista pandemiasta ja että sen toimeenpano linkittyy kiinteästi EU:n vihreän kehityksen ohjelmaan ja digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelmaan. Teemavuodella tulisi myös edistää sosiaalisten oikeuksien pilarin tavoitteita ja kaikkien nuorten tasa-arvoisia mahdollisuuksia taustastaan riippumatta. Teemavuoden jatkoa arvioitaessa olisi tärkeä tarkastella teemavuodelle asetettujen tavoitteiden toteutumista ja käytettyjen menetelmien vaikuttavuutta.

Komissio julkaisee syksyllä uuden **toimintaohjelman** ”Youth Action Plan in EU external action”, jonka sisällöstä ei ole vielä tietoa.

URHEILU

Kauden prioriteetteina ovat **kestävä ja saavutettava urheiluinfrastruktuur**i sekä EU-arvojen edistäminen urheilussa roolimallien avulla. Kestävästä ja saavutettavista liikuntapaikoista on tarkoitus valmistellaan neuvoston päätelmät. Päätelmissä on tarkoitus kiinnittää huomiota erityisesti vihreisiin siirtymiin ja sosiaaliseen inklusiioon sekä liikuntapaikkojen kestävyyyteen niin rakentamisen, peruskorjaamisen kuin käytön yhteydessä. Liikuntapaikkojen tulisi myös olla saavutettavia kaikille.